

4. เรียนมัธยม 6 ชั้นใช้เวลา 5 ปี

4.1 เจ้าคุณพ่อฝากเข้าเทศศิริรินทร์

สมัยที่ผมเรียนหนังสือนั้นเป็นระบบประถม 1-4 แล้วมัธยม 1-8 รวมเป็น 12 ปี ตอนเข้ามัธยมศึกษาปีที่ 1 เจ้าคุณพ่อฝากให้เข้าโรงเรียนมัธยมวัดเทศศิริรินทร์ ซึ่งเจ้าคุณพ่อเป็นศิษย์เก่าเมื่อครั้งเทศศิริรินทร์ยังเป็นสวนกุหลาบอังกฤษ คล้ายๆ กับหลักสูตรอินเตอร์ในปัจจุบัน คือสวนกุหลาบธรรมดา เขามีหลักสูตรอินเตอร์เรียกว่า “สวนกุหลาบอังกฤษ” แล้วต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นเทศศิริรินทร์

คุณแม่ชอบจัดผลไม้ให้นำไปกราบคุณครู หน้าเงาะก็จัดเงาะเป็นถาดๆ หน้าลำไยก็จัดลำไยเป็นถาดๆ หน้ามะม่วงอกร่องก็จัดมะม่วงอกร่องเป็นถาดๆ นำไปกราบคุณครู โดยให้รายงานตัวว่าชื่อศรีศักดิ์ จามรรมาน เป็นบุตรพระยานิติศาสตร์ไพศาล ทำให้คุณครูทุกคนจำได้อย่างดีและบางท่านก็คงจะเกรงใจเจ้าคุณพ่อด้วย

รูปที่ 4.1 นักเรียนโรงเรียนเทศศิริรินทร์

4.2 ทำการบ้านผิดแต่ได้เต็มเลยต้องตั้งใจเรียน

มีอยู่คราวหนึ่ง เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่งการบ้านให้คุณครูแล้วท่านให้คะแนนเต็ม ผมรีบกลับมาศึกษาดูก็รู้ว่าผิดไม่ควรจะได้คะแนนเต็ม พิจารณาเหตุผลแล้วมีทางเลือกหลักๆ อยู่ 2 ทาง ทางที่ 1 คือไปกราบเรียนคุณครูว่าท่านตรวจผิด ผลที่ได้ก็คงจะเป็นว่าคุณครูจะเสียน้ำว่าตรวจการบ้านผิดแล้วเด็กจับได้ แล้วคุณครูต้องแก้คะแนนให้ต่ำลง เป็นผลเสียต่อทั้งคุณครูและตัวผมเอง จึงตกลงใช้ทางเลือกที่ 2 อะไรที่มันแล้วไปแล้วก็ให้แล้ว

กันไปอย่าไปฝันลอยหาตะเข็บ เมื่อคุณครูท่านอุตสาหกรรมให้ไว้เนื้อเชื่อใจว่าเป็นคนเก่งคงจะทำการบ้านได้ครบถ้วนถูกต้อง ฉะนั้นเราก็ต้องทำตัวของเราให้เก่งจริง นั่นคือตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ทุกเย็นต้องทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้วอย่างจริงจัง ทำตามที่คุณแม่สั่งไว้คือทุกวันต้องทำสรุปว่าวันนี้มีวิชาอะไรเรียนไปบ้าง คุณครูสอนว่าอะไร เราเข้าใจทุกเรื่องหรือไม่ มีเรื่องอะไรไม่เข้าใจก็จดไว้นำไปถามคุณครูในวันรุ่งขึ้น เมื่อทำดังนี้ก็ได้ผลดีทันตาเห็น คือเก่งขึ้นจริงๆ สอบได้ที่ 1 หลายๆ วิชา ได้นั่งโต๊ะเรียนดีเป็นประจำ คือในห้องเรียนที่โรงเรียนเทพศิรินทร์สมัยนั้น คุณครูจะจัดโต๊ะแถวหน้าไว้เป็นโต๊ะเรียนดี ใครสอบได้คะแนนสูงสุดในวิชาใดในการสอบคราวใดก็ได้ไปนั่งโต๊ะเรียนดีถ้าไม่ได้ก็นั่งอยู่แล้ว คนที่เคยนั่งอยู่คือสอบได้คะแนนสูงสุดในคราวที่แล้วแต่คราวใหม่ถ้าไม่ได้คะแนนสูงสุดก็ต้องย้ายออกจากโต๊ะเรียนดี นับว่าเป็นนโยบายที่ดีมากของคุณครู ให้เด็กแข่งกันให้สอบได้ที่ 1 จะได้ไปนั่งโต๊ะเรียนดีได้ มีความภาคภูมิใจ

4.3 เรียนลูกเสือต้องสอบวิธีหุงหาอาหารพร้อมทั้งปีนต้นไม้

นักเรียนมัธยมต้องเป็นลูกเสือ ต้องสอบการหุงหาอาหารตั้งแต่จุดไฟ สมัยก่อนนั้นใช้เตาถ่านหรือเตาอั้งโล่ ลูกเสือก็มีกลเม็ดให้มั่นใจได้ว่าจุดไฟติดแน่ๆ บางคนก็แอบใช้ขี้ได้ ซึ่งสมัยก่อนนั้นมีขายเป็นวัสดุที่จุดไฟแล้วจะลุกไหม้เป็นเปลวไฟอยู่ระยะหนึ่งทำให้ถ่านติดไฟ บางคนก็แอบเอาน้ำมันพรมลงบนใบสนแห้ง วางสุ่มในเตาแล้วเอาถ่านวางข้างบน ใช้ไม้ขีดอันเดียวจุด ก็เป็นแบบจุดปุ๊บติดปั๊บ ได้คะแนนเต็ม การหุงข้าวสมัยก่อนใช้หม้อดิน ต้องเอาข้าวสารมาซาวล้างให้สะอาด เลือกข้าวเปลือกและสิ่งเจือปนต่างๆ ออกทิ้ง ใส่น้ำมากกว่าสมัยนี้ที่ใช้หม้อหุงข้าวอัตโนมัติ เอาหม้อดินตั้งบนเตาอั้งโล่ คอยคนไม่ให้ข้าวติดกัน คอยตักขึ้นมาเป็นตัวอย่างสักเม็ดสองเม็ด ใช้นิ้วขยี้ดู ถ้ายังแข็งก็ยังไม่สุก ถ้าเหลวและก็สุกเกินไป

รูปที่ 4.2 นักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ถ่ายรูปรวมกันทั้งห้อง

กลายเป็นข้าวต้ม ต้องเลือกให้ได้ความนิ่มแข็งกำลังดี เอาฝาหม้อปิดเท้าน้ำออก เรียกว่า น้ำข้าว เอาไปรับประทานได้ ต่อจากนั้นก็ตักยกหม้อกลับขึ้นไปตั้งบนเตา เรียกว่า “ดงข้าว” เอียงไปเอียงมาเพื่อให้อุ่นหอม เป็นอันเสร็จพิธีหุงข้าว ส่วนกับข้าว ลูกเสือกก็ไปหัดไปซ้อมทำที่บ้านมาก่อน โดยมีคุณแม่หรือแม่ครัวสั่งสอนให้ ฉะนั้นเวลาสอบก็จะทำได้ดี

มีการสอบปีนต้นไม้ ซึ่งผมเชี่ยวชาญมาตั้งแต่เด็กแล้ว เพราะชอบปีนขึ้นไปเก็บชมพู่ และมะม่วงรับประทานที่บ้าน แต่เพื่อความไม่ประมาทก็ได้ไปซ้อมล่วงหน้า สืบหาข้อมูลให้ได้ว่าคุณครูจะให้สอบกับต้นไม้แถวไหน แล้วลองปีนทุกต้น บางต้นก็ชันยาก บางต้นก็ชันง่าย เลือกต้นที่ปีนง่าย ๆ จำเอาไว้เวลาสอบก็ไปเข้าแถวรออยู่ตรงต้นที่เราถนัด ฉะนั้นจึงปีนได้อย่างรวดเร็ว ได้คะแนนดี

มีการสอบเดินทางไกล จากเทพศิรินทร์ไปเขาหิน แล้วมีการค้นหาหลายแห่งตามจุดต่างๆ ซึ่งมีคำสั่งว่าให้ทำอะไรอย่างไร เช่น ให้หาอะไร ที่ไหน สนุกสนานดี พอเดินทางจากเทพศิรินทร์ไปถึงเขาหิน ต่างก็เมื่อยล้าเหงื่อไหลโชกไปทุกคน เห็นสระน้ำที่เขาหิน ก็ชวนกันลงเล่นน้ำ แต่กลัวว่าชุดลูกเสือกจะเปียก ถ้าลงน้ำไปทั้งชุดลูกเสือกเวลาขึ้นมาเปียกโชกแล้วจะเดินทางกลับบ้านไม่สะดวก ฉะนั้นก็เลยชวนกันแก้ผ้า ตอนนั้นอายุ 12-13 แล้ว ความจริงไม่น่าจะแก้ผ้าในที่สาธารณะ

รูปที่ 4.3 แต่งเครื่องแบบลูกเสือก

แต่พวกมากลากไป ลูกเสือกทั้งหลายพากันแก้ผ้าเป็นซีเปลี่ยยกระโดดน้ำเล่นน้ำกันเต็มไปหมด เด็กผู้หญิงที่ไปเที่ยวเขาหิน เห็นเข้าก็ร้องวิ๊ดวายวิ้งหนีกันใหญ่ ความจริงเราไม่ได้ไปทำอะไรเด็กผู้หญิงเหล่านั้น เราก็เล่นน้ำของเรา แต่เขาไม่อยากจะอยู่กับเด็กผู้ชายแก้ผ้า เลยต้องวิ่งหนีไป ถ้าเป็นสมัยใหม่คงมีคนเอาโทรศัพท์มือถือที่มีกล้องถ่ายรูปกลุ่มซีเปลี่ยย ลงในอินเทอร์เน็ตเป็นกรณีวิพากษ์วิจารณ์กันมากมาย

4.4 เจ้าคุณพ่อสอนให้เป็นอภิชาตบุตร

เจ้าคุณพ่อสอนว่าประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองได้นั้น ก็ต้องให้ลูกเป็นอภิชาตบุตร คือเจริญกว่าพ่อ ผมก็พยายามที่จะเป็นอภิชาตบุตรแต่ก็ทำได้บ้างไม่ได้บ้างเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่มีใครสามารถทำอะไรได้หมดทุกอย่าง ตัวอย่างที่ทำไม่ได้ก็เช่นไม่ได้เป็นที่ 1 ในด้านนิติศาสตร์เหมือนเจ้าคุณพ่อ แต่ก็ไปเป็นที่ 1 ด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ตัวอย่างที่ 2 ก็คือไม่ได้เป็นผู้พิพากษาเหมือนเจ้าคุณพ่อ แต่ไปเป็นประธานชมรมผู้พิพากษา สมทบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ตัวอย่างที่ 3 ก็คือ ไม่ได้เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีเหมือนเจ้าคุณพ่อแต่ก็เพราะตั้งใจเอาไว้ว่าจะไม่เล่น การเมือง เพราะถ้าไปเล่นการเมืองก็ต้องมีคนไม่พอใจหาเรื่องต่อว่าให้เสียหาย แต่ถ้าเป็น อาจารย์ก็จะมีคนกราบไหว้อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่ใครมีลูกหลานเป็นลูกศิษย์ ของผม คนนั้นก็แสดงความเคารพนบถนอบเป็นพิเศษ สำหรับด้านนิติบัญญัตินั้นผมเคย เป็นรองประธานกรรมาธิการกฎหมายลิขสิทธิ์ของสภาผู้แทนราษฎร ส่วนด้านการเมืองก็ไป ช่วยเป็นที่ปรึกษาให้นักการเมืองหลายท่าน สรุปแล้วตัวอย่างข้างบนนี้ก็แสดงให้เห็นชัดเจน ว่าด้านการเมืองนั้นผมสู้เจ้าคุณพ่อไม่ได้ แต่ความจริงแล้วเพราะตั้งใจไว้ว่าจะไม่สู้ คือ ไม่เล่นการเมือง

ตัวอย่างที่ได้เป็นอภิชาตบุตร ก็เช่น ในราชการพลเรือนนั้นเจ้าคุณพ่อเป็นอธิบดี เทียบสมัยนี้ก็ซี 10 แต่ผมได้เป็นซี 11 และอยู่ในตำแหน่งซี 11 ถึง 11 ปี ตัวอย่างที่ 2 ด้านเครื่องราชอิสริยาภรณ์เจ้าคุณพ่อได้รับพระราชทานสายสะพายเพียง 2 สาย คือ ประถมาภรณ์มงกุฎไทยและประถมาภรณ์ช้างเผือก ส่วนผมได้ 4 สาย คือได้รับพระราชทาน ทั้ง 2 สาย ที่เจ้าคุณพ่อได้รับพระราชทาน และได้รับพระราชทานมหาจักรีมงกุฎ และ มหาประภรณ์ช้างเผือกซึ่งเป็นสายสะพายสูงสุดสำหรับข้าราชการพลเรือน ตัวอย่างที่ 3 การทำงานในสถานศึกษา เจ้าคุณพ่อเป็นคนบดินิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผม เป็นคนบดินเทอร์เน็ตและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเป็นประธานผู้บริหารหรือซีไอโอ วิทยาลัยการศึกษาทางไกลอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นต้น

รูปที่ 4.4 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

รูปที่ 4.5 ประถมาภรณ์ช้างเผือก

รูปที่ 4.6 มหาวิชิรมงกุฎ

รูปที่ 4.7 มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

บางด้านทั้งเจ้าคุณพ่อและผมก็คงจะประสบความสำเร็จพอๆ กัน เช่น ด้านธุรกิจ เจ้าคุณพ่อเคยเป็นประธานกรรมการธนาคารออมสิน ส่วนผมก็เคยเป็นประธานกรรมการ บริษัท เคเอสซี ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายแรกที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายไทย

ในบรรดาลูกพระยานิติศาสตร์ไพศาลทั้ง 31 คน คงอาจจะกล่าวได้ว่า ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน เป็นอภิชาติบุตรมากที่สุด ในแง่ที่ว่า มีตำแหน่งราชการสูงสุดเป็นซี 11 (ซึ่งสูงกว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดและแม่ทัพ) และเป็นซี 11 อยู่ถึง 11 ปี และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดสำหรับข้าราชการพลเรือน คือ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก หรือสายสะพายไหล่ซ้ายสีแดง

4.5 แต่ศัตรูหมู่พาลปัจจามิตรไม่หาญคิดลวงลามตามสนอง

บ้านถนนข้าวสารอยู่ใกล้ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ผมเคยไปดูละครชาติตรี และถือโอกาส เสียมซีชมซี ซึ่งถ้าได้ใบไม่ดีผมก็จะทิ้งและเสี่ยงใหม่ กราบเรียนเจ้าพ่อหลักเมืองว่าถ้าจะได้อะไรไม่ดีจริงก็ขอให้ออกหมายเลขเดิม ก็ไม่เห็นเคยได้หมายเลขเดิมสักที เสี่ยงใหม่ก็ได้หมายเลขใหม่ทุกที

เสียมซีใบที่ผมชอบที่สุด มีข้อความว่า “...แต่ศัตรูหมู่พาลปัจจามิตร ไม่หาญคิดลวงลามตามสนอง เพราะเดชาอย่างม้าเผ่นคะนอง เหตุเพราะกองอัคนีที่บูซา” แปลว่า ไม่มีศัตรูมาทำอันตรายอะไรได้ เพราะเราศึกษาหาความรู้และบำเพ็ญบุญกุศลเอาไว้มากพอ ฉะนั้นผมจึงพยายามศึกษาหาความรู้และบำเพ็ญบุญกุศลอยู่เสมอ เวลาใครขัดแย้งขัดขาก็ไม่ถือสาหาความ หาอะไรใหม่ๆ ทำจนมีหลายคนพูดว่า อาจารย์ศรีศักดิ์เหมือนในเกมส์คอมพิวเตอร์ ใครทุบลงไปตรงไหนก็ไปโผล่อีกที่หนึ่ง ไม่เคยยอมแพ้ เหมือนแมวเก้าชีวิต มีอะไรแปลกๆ ใหม่ๆ ให้ทำแล้วประสบความสำเร็จอยู่เป็นประจำ

4.6 พาสชั้นมัธยม 5 ขึ้นมัธยม 6

ตอนอยู่มัธยม 5 ในวันแรกของเทอมที่ 2 คุณครูก็มาประกาศที่หน้าชั้น ให้ศรีศักดิ์ จามรมาน เก็บหนังสือ ปากกา สมุด ดินสอ สัมภาระต่างๆ ลงกระเป๋า หิ้วตามคุณครูไป ตอนแรกก็ตกใจว่าเกิดอะไรขึ้น ปรากฏว่าคุณครูพาไปห้องมัธยม 6 แล้วประกาศว่าศรีศักดิ์ จามรมาน สอบภาคแรกมัธยม 5 ได้ที่ 1 คะแนนสูงมาก โรงเรียนจึงให้ “พาสชั้น” คือเลื่อนจากมัธยม 5 ไปเรียนมัธยม 6 เลย

พาสชั้นจากมัธยม 5 มาอยู่มัธยม 6 ก็ยังสอบได้ที่ 1 หลายวิชาในการสอบครั้งแรกที่มัธยม 6 ผมก็ตั้งใจเตรียมสอบอย่างเต็มที่โดยทำใจไว้ว่าคงจะไม่ได้ที่ 1 วิชาไหนเลย พอถึงเวลาคุณครูประกาศผลสอบก็ปรากฏว่าโชคดีได้ที่ 1 หลายวิชา เช่น วิชาเลขคณิต และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น ส่วนบางวิชา เช่น วิชาคณิตก็ทำไม่ได้ดีเพราะยังไม่ได้เรียนทฤษฎีที่เขาสอนกันปลายปีมัธยม 5 และต้นปีมัธยม 6

4.7 ได้เพื่อนใหม่ชื่อ สมบัติ เมทะนี

พาสชั้นจาก มัธยม 5 ไปอยู่มัธยม 6 มีเพื่อนอยู่คนหนึ่งชื่อ “สมบัติ เมทะนี” ตอนนั้นก็ดูผอมๆ สูงๆ ไม่ได้หล่อเหลาเอาการอะไรแบบเป็นพระเอกหนังเหมือนตอนโตขึ้น จำได้ว่าสมบัติมาลูบหลัง ลูบไหล่ และช่วยตีไหล่อย่างน่ารักมาก ต่อมาอีกนานหลังจากไปอยู่เมืองนอกเมืองนาจนเป็นศาสตราจารย์เต็มขั้นที่อเมริกา แล้วกลับมาเป็นศาสตราจารย์ที่นี้เค้าได้รับเชิญไปบรรยายที่เชียงใหม่ ขึ้นลิฟต์ที่โรงแรมพบพระเอกหนังรูปหล่อกับนางเอกและดารานานาๆ คน พระเอกรูปหล่อก็ถามผมว่าจำเขาได้ไหม ผมก็ตอบไปว่าจำได้เพราะเขาเป็นพระเอกหนัง ไม่ได้เฉลียวใจสักนิดเดียวว่าเคยเป็นเพื่อนกันเมื่อชั้นมัธยม สมบัติดูท่าทีที่ผมตอบแล้วก็ต่อว่าว่าผมจำเขาไม่ได้ ผมก็เลยหน้าแตกเพราะไม่นึกว่าเคยเป็นเพื่อนนักเรียนกับพระเอกรูปหล่อ